

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 9 від 29 травня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі дисципліни	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	lidia.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua (032) 239-45-82, м. Львів
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) (вул. Університетська, 1, ауд. 431). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Viber та інші ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/vstup-do-literaturoznavstva
Інформація про дисципліну	Курс розроблений для того, щоб студенти могли зрозуміти, системно осмислити і засвоїти основні літературознавчі поняття. Водночас зміст курсу призначений для відпрацювання навичок компетентного читання, умінь цілісно аналізувати літературно-художній твір, історико-літературний процес чи теоретичний концепт. Після вивчення курсу бакалаври оволодіють необхідним комплексом знань та умінь для подальшої самостійної роботи у сфері літературознавства, навчатися самостійно проводити цілісний поетикальний аналіз, добирати й поєднувати різні методологічні підходи до вивчення і дослідження історико-літературних чи теоретико-літературних явищ. Курс розроблений таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобути якісну філологічну освіту в ділянці літературознавства. Тому в курсі представлений і огляд концепцій літературознавчого дискурсу, так і процесів та інструментів, які потрібні для здійснення кваліфікованого літературознавчого аналізу певного явища, концепту, поняття тощо.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Вступ до літературознавства» є однією із нормативних дисциплін з спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається у I семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Вступ до літературознавства» є формування цілісної системи філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ; ознайомлення з основними поняттями літературознавства, його історії та сучасного стану розвитку, розгляд основних теоретичних концепцій у сфері цілісного аналізу літературно-художнього твору; застосування практичних умінь та навичок компетентного літературознавчого дослідження.
Література для вивчення дисципліни	Базова література 1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. – Київ, 2008. 2. Безпечний І. Теорія літератури. – Київ, 2009. 3. Білоус П.В. Теорія літератури. – Київ, 2013. 4. Галич О., Назарець В., Васильєв С. Теорія літератури.– К., 2001. 5. Літературознавчий словник-довідник.– К., 1997. 6. Моклиця М. Вступ до літературознавства. – Луцьк, 2011. 7. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства.– К., 1998. Додаткова література 1. Брюховецький В. Специфіка і функції літературно-критичної діяльності. – К., 1986. 2. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поезика. –

	Дрогобич, 2008. 3. Коцюбинська М. Література як мистецтво слова. – К., 1965. 4. Ласло-Куцук М. Засади поетики. – Бухарест, 1983. 5. Ласло-Куцук М. Питання української поетики. – Бухарест, 1972. 6. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997. 7. Наєнко М. Українське літературознавство: школи, напрями, тенденції. – К., 1997. 8. Парандовський Я. Алхімія слова. – К., 1993. 9. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки / За ред. М.Зубрицької. – Вид. 2-е, доповнене. – Львів, 2002.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекції – 26 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде - знати: • основні концептуальні положення з історії та методології літературознавства; • специфіку літератури як виду мистецтва; • ключові концепти літературознавчої генології; • ознаки системності літератури; • параметри поетики літературного твору; • основні рівні стилістики художнього тексту; • закономірності літературного процесу. - вміти: • аналізувати історичні аспекти літературознавства; • досліджувати літературний твір в параметрах основних видів мистецтва; • проводити цілісний літературознавчий аналіз художнього явища, • досліджувати поетику літературного твору; • аналізувати тенденції літературного процесу.
Ключові слова	літературознавство, історія літератури, теорія літератури, літературна критика, герменевтика, інтерпретація, генологія, поетика, художній образ, художній твір, метод, школа, напрям, стиль, версифікація, літературний процес
Формат курсу	Очний.
	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота.
Теми	Див.: СХЕМА КУРСУ Тема 1. Літературознавство як наука Тема 2. Література: специфіка та функціонування Тема 3. Основні етапи і школи в історії літературознавства Тема 4. Літературний розвиток Тема 5. Література як система Тема 6. Поетика літературного твору Тема 7. Мова художнього твору Тема 8. Версифікація Тема 9. Літературний процес
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру, усний (комбінований).
Преквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з української та зарубіжної літератури, історії України та всесвітньої історії, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння джерел з історії літератури, теорії літератури, літературної критики та низки допоміжних дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки тощо) проектно-орієнтоване навчання, дискусія, різні форми інтерактивного навчання.

Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • поточний контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; • іспит: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50 балів; Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проект, міні-дослідження). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є: наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань, під час виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи і бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять. Під час здійснення навчального процесу недопустимими є пропуски та запізнення на заняття (без поважної причини); користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену	Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань поданий в курсі, розміщеному на платформі MOODLE.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття), лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Додаткова література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Тема 1. Літературознавство як наука 1.Літературознавство як комплекс дисциплін про специфіку художньої літератури. 2.Проблема термінології (філологія, наука про літературу, літературознавство, теорія літератури). 3.Філологічний контекст літературознавства. 4.Об'єкт і предмет літературознавства. 5. Зв'язок літературознавства та інших гуманітарних дисциплін. 6.Основні літературознавчі дисципліни. Полемічне трактування літературної критики, текстології та компаративістики вітчизняним і зарубіжним літературознавством. 7.Допоміжні літературознавчі дисципліни.	лекція	Бахтин М.М. К методологии гуманитарных наук // Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М., 1986. Веселовский А.Н. Историческая поэтика.– М., 1989. Гром'як Р.Т. Эстетика і критика.– К., 1975. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Іван Франко Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібрання творів: у 50-ти т.т. – К.,1981. – Т.31. – С. 45-119 (конспект 1 розділу); 4 год.	Вказано в електронному курсі
2	Тема 2. Література: специфіка та функціонування 1.Специфіка, предмет і призначення художньої літератури. 2.Мистецтво як естетична субстанція та пізнавальна дійсність, вияв авторської емоційності. Походження та види мистецтва. Література як вид мистецтва. 3. Поняття про художній світ, умовність, життєподібність. 4.Художній образ. Образ і знак. Структура художнього образу. Види образів. Співвідношення образу і поняття. Образ і художня мова. Мовлення як предмет зображення. Проблема: образ – художня правда та художня	лекція	Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2002. Антонич Б.-І. Твори. – К., 1998. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979. Гегель Г.В.Ф. Эстетика: В 4 т.– М., 1968.– Т.1. Гольберг М. Антропология художнього твору // Людина і мистецтво в гуманітарних вимірах. Матеріали людинознавчих		Вказано в електронному курсі

	умовність. Автологічний та металогічний образ. Способи класифікації художніх образів. Художнє узагальнення.		філософських читань. – Львів, 1997.– Вип.4. Гиршман М.Н. Избранные статьи. Художественная целостность. Ритм. Стилль. Диалогическое мышление. – Донецк, 1999. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – М., 1977. Маланюк Є. Книга спостережень.– К., 1995. Піхманець Р. Психологія художньої творчості.– К., 1991. Потебня А.А. Теоретическая поэтика.– М., 1990. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературно критики ХХ ст.: У 4 кн. – К., 1994-1995. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
3	Тема 2. Література: специфіка та функціонування 1.Герменевтичні аспекти літератури. Розуміння та інтерпретація. Діалогічність побутування літератури. Читач та автор. Присутність читача у творі. Літературні ієрархії та їхня специфіка. Теорії рецептивної естетики. 2.Основні функції літератури. 3.Суспільне значення літератури, зв'язок з іншими формами суспільної свідомості. 4.Культурологічний контекст літератури. Національна сутність і самобутність. Самобутність мистецтва та літератури. 5.Значення та функціонування	лекція	Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2002. Антонич Б.-І. Твори. – К., 1998. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979. Гегель Г.В.Ф. Эстетика: В 4 т. – М., 1968. – Т.1. Гольберг М. Антропология художнього твору // Людина і мистецтво в гуманітарних вимірах. Матеріали людинознавчих	Микола Євшан Суспільний та артистичний елемент творчості // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К.,1998. – С.18-24 (конспект, тези); 4 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

	літератури в постколоніальних суспільствах.		філософських читань. – Львів, 1997. – Вип. 4. Гиршман М.Н. Избранные статьи. Художественная целостность. Ритм. Стилль. Диалогическое мышление. – Донецк, 1999. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – М., 1977. Маланюк Є. Книга спостережень. – К., 1995. Піхманець Р. Психологія художньої творчості. – К., 1991. Потебня А.А. Теоретическая поэтика. – М., 1990. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературно критики ХХ ст.: У 4 кн. – К., 1994-1995. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
4	Тема 3. Основні етапи і школи в історії літературознавства 1.Витоки і становлення літературознавства. Проблеми естетики і теорії літератури у філософських концепціях античної Греції та Риму, а також у країнах Сходу. 2.Герменевтичний вимір літературознавчої думки в добу середньовіччя. Перші українські літературознавчі ідеї. 3.Літературознавчий поступ нового часу. Проблеми смислу та його розуміння у теоретичних працях. 4.Естетика та літературознавство епохи Відродження (XV-XVI ст.). Засадничі ідеї універсального	лекція	Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької.– Львів, 2002. Арістотель. Поетика.– К., 1967. Буало Н. Мистецтво поетичне.– К., 1967. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики.– К., 1998. Войтюк А. Літературознавчі концепції Івана Франка.– Львів, 1981. Гегель Г.В.Ф. Эстетика: В 4 т.– М., 1968-1971. Гнатюк М.	Богдан-Ігор Антонич. Національне мистецтво. Між змістом і формою // Антонич Б.-І. Твори. – К., 1998. – С.476-483 (конспект, тези); 4 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

гуманізму та антропоцентризму. Вплив постулатів Відродження на українську літературу та розвиток теоретичної думки. Латиномовні поетики XVII-XVIII ст. 5.Основні положення теорії бароко (кінець XVI-XVIII ст.), її елементи в українській науці про літературу. 6.Раціоналізм та нормативність естетики класицизму. Ієрархічний канон літератури, поняття про елітарність мистецтва, галерея поетичних кодексів (вплив Н.Буало). Рефлексії в українському літературознавстві. 7.Доба Просвітництва в історії становлення літературознавства. Діяльність Г.Сковороди. Проблеми теорії літератури в німецькій класичній філософії. 8.Основні літературознавчі школи XIX-XX ст. Міфологічна школа, її філософська основа, розвиток у працях українських вчених. Романтичні тенденції українського літературознавства XIX ст. Погляд на літературу Т.Шевченка. Біографічна школа, культурно-історична школа, порівняльно-історична школа (літературознавча компаративістика), психологічний напрям. Літературознавчі ідеї Івана Франка та Лесі Українки. Функціонально-естетичний метод, духовно-історична школа, філологічний метод і його новочасні розгалуження. Інтуїтивізм у літературознавстві. Формальний метод як продовження ідей філологічної школи. Естетика і теоретичні принципи соцреалізму. 9.Розвиток українського літературознавства у XX ст. 10.Основні напрями сучасного літературознавства (феноменологія, філософська герменевтика, психологізм, неоміфологізм, архетипна	Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – початку XX сторіч. – Львів, 2002. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка.– К., 1997. Донцов Д. Дві літератури нашої доби.– Львів, 1991. Європейське відродження та українська література XIV–XVIII ст.– К., 1993. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика.– К., 1998. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX–XX вв. Трактаты, статьи, эссе.– М., 1987. Ільницький М. Критика і критерії.– Львів, 1998. Історія української літературної критики та літературознавства. – Хрестоматія: У 3 т. – К., 1996. Кошелівець І. Нариси з теорії літератури. – Мюнхен, 1954. Маслюк В.П. Латиномовні поетики і риторики XVII – першої половини XVIII ст. та їх роль у розвитку теорії літератури на Україні. – К., 1983. Наєнко М. Історія українського літературознавства. – К., 2001. Потебня А.А. Теоретическая поэтика.– М., 1990. Рыжский И.С. Введение в курс словесности.– Харьков, 1806. Руднев В.П. Словарь	

	критика, структуралізм, семіотика, екзистенціалізм, «нова критика», рецептивна естетика, постмодернізм та його основні течії, деконструктивізм, феміністична критика, інтертекстуальні методики, постколоніалізм, національно-екзистенційні ідеї та деякі інші напрями).		культури ХХ века.– М., 1999. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4 кн.– К., 1994–1995. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
5	Тема 4. Літературний розвиток 1. Проблема термінологічних визначень: метод, школа, течія, напрям, стиль. 2. Авторська домінанта в художній творчості. Типи творчості. Поняття творчої манери. Творчий метод. 3. Категорія стилю в літературознавстві. Идеостиль і стиль літературного твору (стилетвірні фактори і носії стилю). Взаємодія стилів. Поняття про національні стильові школи та стилі національних літератур. Концепція стилів Д. Чижевського.	лекція	Вступ до літературознавства: Хрестоматія // Упоряд. Н.І.Бернадська. – К., 1995. Грабович Г. В пошуках великої літератури. – К., 1993. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. – Львів, 1991. Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение. – М., 1979. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX–XX вв. Трактаты, статьи, эссе. – М., 1987. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм. – Харьков, 2000. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. – М., 1998. Лармин О.В. Художественный метод и стиль. – М., 1964. Литературные направления и стили / Под. ред. Николаева П.А., Рудневой С.Г.– М., 1976. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили.– К.,	Ортега-і-Гасет Х. Дегуманізація мистецтва // Вибрані твори. – К., 1994. – С. 238-272 (план-конспект); 10 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

			1985. Петров С.М. Основные вопросы теории реализма.– М., 1975. Пулинець О.С. Короткий нарис розвитку естетичних вчень та теоретико-літературної думки. – Ч.2.– Чернівці, 1968. Соколов А.В. Теория стиля. – М., 1968. Стиль і час: Хрестоматія. – К., 1983. Чичерин А.В. Очерки по истории русского литературного стиля. – М., 1985. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
6	Тема 4. Літературний розвиток 1.Літературний напрям, чинники, що його визначають. Літературний напрям як основа літературної періодизації. 2.Основні літературні напрями: бароко, класицизм, реалізм, модернізм, різновиди модернізму, своєрідність українського модернізму, співвідношення: модернізм і декаденс, модернізм і авангардизм. Постмодернізм – філософська основа, засадничі принципи, рефлексії в українській літературі.	лекція	Вступ до літературознавства: Хрестоматія // Упоряд. Н.І.Бернадська. – К., 1995. Грабович Г. В пошуках великої літератури. – К., 1993. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. – Львів, 1991. Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение. – М., 1979. Зарубежная эстетика и теория литературы XIX–XX вв. Трактаты, статьи, эссе. – М., 1987. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм. – Харьков, 2000. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. – М., 1998. Лармин О.В. Художественный		

			метод и стиль. – М., 1964. Литературные направления и стили / Под. ред. Николаева П.А., Рудневой С.Г.– М., 1976. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили.– К., 1985. Петров С.М. Основные вопросы теории реализма.– М., 1975. Пулинець О.С. Короткий нарис розвитку естетичних вчень та теоретико-літературної думки. – Ч.2.– Чернівці, 1968. Соколов А.В. Теория стиля. – М., 1968. Стиль і час: Хрестоматія. – К., 1983. Чичерин А.В. Очерки по истории русского литературного стиля. – М., 1985. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
7	Тема 5. Література як система 1.Загальне поняття про роди та жанри. 2.Визначення термінів – генологія, генерика. З історії генології. 3.Походження літературних родів. Категорії ліричного, епічного і драматичного як родові ознаки літератури. 4.Літературний вид як один зі ступенів класифікації родової форми. 5.Загальна характеристика літературних родів. 6.Літературний жанр: поняття «жанр» та «змістова форма жанру». Жанрові структури, канони та системи.	лекція	Буало Н. Мистецтво поетичне. – К., 1967. Веселовский А.Н. Историческая поэтика. – М., 1989. Войтюк А. Літературні роди і жанри в інтерпретації І.Франка // Українське літературознавство. – 1968. – Вип.5. Гинзбург Л. О лирике.– М., 1997. Крижанівський С. Художні відкриття і літературний процес. – К., 1979. Ларин Б.А. О лирике как разновидности художественной речи (семантические этюды) // Ларин Б.А.	Слайд-презентація «Літературна генерика»; 4 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

			Эстетика слова и язык писателя: Избранные статьи. – Л., 1974. Ласло-Куцюк М. Питання української поезики. – Бухарест, 1971. Памятники мировой эстетической мысли: В 5 т.– М., 1962–1970. Поспелов Г.Н. Лирика среди литературных родов. – М., 1976. Теория литературы: основные проблемы в историческом освещении: В 3 т. – М., 1962-1965. Татаркевич В. Історія шести понять. – К., 2001. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Збір. творів: У 50 т. – К., 1981.– Т.31. Франко І. Краса і секрети творчості. – К., 1980. Хализев В.Е. Драма как род литературы (поэтика, генезис, функционирование).– М., 1986. Художні відкриття і літературний процес: Огляди, статті, роздуми. – К., 1979. Хрестоматія з теорії драми. – К., 1978. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
8	Тема 5. Література як система 1.Епос: Характерні ознаки, жанри та їх різновиди. 2.Лірика: особливості та можливості, жанри та жанрові різновиди. Параметри класифікації лірики. 3.Драма: особливості творення художнього світу, основні жанри. 4.Суміжні родові та жанрові	лекція	поетичне. – К., 1967. Войтюк А. Літературні роди і жанри в інтерпретації І.Франка // Українське літературознавство. – 1968. – Вип.5. Гинзбург Л. О лирике.– М., 1997. Ларин Б.А. О лирике как Ласло-Куцюк М.		

	утворення. Позародові форми. 5.Термінологічне різнотлумачення в генериці.		Питання української поезики. – Бухарест, 1971. Поспелов Г.Н. Лирика среди литературных родов. – М., 1976. Татаркевич В. Історія шести понять. – К., 2001. Хализев В.Е. Драма как род литературы (позетика, генезис, функционирование). – М., 1986. Хрестоматія з теорії драми. – К., 1978. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
9	Тема 6. Поетика літературного твору 1.Основні терміни та поняття поезики. Поділ: макропоетика і мікропоетика. 2.Структура художнього твору, зміст і форма як філософські категорії та як чинники цілісності твору. 3.Поняття «літературний твір», «літературно-художній твір». Твір і текст. Філологічне, культурологічне, структуральне та постмодерністське розуміння тексту. 4.Літературний твір – творчий процес – психологія творчості. 5.Компоненти змісту літературного твору. 6.Компоненти форми літературного твору. Поділ на зовнішню та внутрішню форми.	лекція	Гиршман М.М. Литературное произведение. Теория и практика анализа. – М., 1991. Гольберг М. Розуміння, інтерпретація, творчість // Гуманізм та освіта: сучасні реалії. – Дрогобич, 1998. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поезика. – Мюнхен, 1993. Дремов А. Художественный образ. – М., 1961. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Л., 1977. Квіт С. Основи герменевтики. Текст лекцій. – К., 1999. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. – М., 1988. Лесик В.В. Композиція художнього твору. – К., 1972. Левитан Л.С., Цилевич Л.М. Сюжет в художественной	Цілісний аналіз художнього твору; 10 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

			системе літературного произведения.– Рига, 1990. Лотман Ю.М. Анализ художественного текста. – М., 1970. Принципы анализа литературного произведения. – М., 1984. Степанов Г.В. Язык. Литература. Поэтика. – М., 1988. Теория литературы: основные проблемы в историческом освещении. Стил. Произведение. Литературное развитие. – М., 1965. Эсалнек А.Я. Внутрижанровая типология и пути ее изучения. – М., 1985. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
10	Тема 6. Поетика літературного твору 1.Змістова організація літературного твору та його сенс. Сенс твору та його інтерпретація. Историко-культурологічні рефлексії над смыслом. 2.Зовнішня форма літературного твору: загальні зауваги. 3.Аналіз компонентів внутрішньої форми. Поняття про архітектоніку та композицію твору. 4.Світ літературного твору. Персонаж і система персонажів. Система образів літературного твору. 5.Неавторське слово: основні види. 6.Принципи аналізу літературного твору. Інтерпретація, її методи.	лекція	Гиршман М.М. Литературное произведение. Теория и практика анализа. – М., 1991. Гольберг М. Розуміння, інтерпретація, творчість // Гуманізм та освіта: сучасні реалії. – Дрогобич, 1998. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. – Мюнхен, 1993. Дремов А. Художественный образ. – М., 1961. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Л., 1977. Квіт С. Основи герменевтики. Текст лекцій. – К., 1999. Кухаренко В.А. Интерпретация		

			текста. – М., 1988. Лесик В.В, Композиція художнього твору. – К., 1972. Левитан Л.С., Цилевич Л.М. Сюжет в художественной системе литературного произведения.– Рига, 1990. Лотман Ю.М. Анализ художественного текста. – М., 1970. Принципы анализа литературного произведения. – М., 1984. Степанов Г.В. Язык. Литература. Поэтика. – М., 1988. Теория литературы: основные проблемы в историческом освещении. Стил. Произведение. Литературное развитие. – М., 1965. Эсалнек А.Я. Внутрижанровая типология и пути ее изучения. – М., 1985. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
11	Тема 6. Поетика літературного твору 1.Родова характеристика. 2.Жанрова характеристика. 3.Компоненти змісту твору: тема (тематика) твору, ідея твору, проблема (проблематика) твору, тенденції, пафос, фабула, конфлікт. 4.Компоненти форми твору: сюжет (основні компоненти у вигляді плану), система образів (коротка характеристика), стилістика (охарактеризувати лексичні засоби виразності, тропи, синтаксис: для прикладу виписувати із тексту речення чи фрагменти речень, у яких підкреслювати стилістичний	практичне заняття	Аналіз поетики відбувається на матеріалі обраних студентами творів. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		

	засіб, вказувати його тип і роль у творі). 5. На матеріалі обраного для аналізу твору конкретизувати основні функції літератури. 6. Спираючись на текст твору та інформацію про його автора, показати основні чинники виразності та довести, що цей твір виконує інтелектуально-естетичне призначення.				
12	Тема 7. Мова художнього твору 1. Мова як засіб комунікації і як художня модель. Естетична функція мовлення. 2. Специфіка літературного спілкування. Структура художньої комунікації. 3. Літературна мова і мова художньої літератури: відмінності у структурі, смислі та функціях. 4. Ейдологічна функція художньої мови. 5. Автологія та інакомовлення. 6. Мовлення автора і мовлення дійових осіб. 7. Принцип організації художнього мовлення.	лекція	Бандура О. Мова художнього твору. – К., 1964. Бацій І.С. Краса і сила слова: Бесіди про мову художнього твору. – К., 1983. Вихованець І. Таїна слова. – К., 1990. Качуровський І. Нарис компаративної метрики. – Мюнхен, 1985. Качуровський І. Строфіка. – Мюнхен, 1967. Качуровський І. Фоніка. – Мюнхен, 1974. Ласло-Куцюк М. Питання української поезики. – Бухарест, 1971. Теорія метафори. – М., 1990. Томашевский Б.В. Стилистика. Л., 1983. Фролова К.П. Субстанції незримої вогонь... (Про поезику художнього твору). Літературно-критичний нарис. – К., 1982. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Аналіз стилістичних засобів одного із художніх творів (із запропонованих); 10 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>
13	Тема 7. Мова художнього твору 1. Лексичний рівень художньої мови (архаїзми, історизми, варваризми, екзотизми, старослов'янізми, діалектизми тощо). Лексика: конкретна та	практичне заняття	Аналіз стилістики відбувається на матеріалі обраних студентами творів. Ресурси в інтернеті зазначені в		

	абстрактна, нейтральна та емоційно забарвлена. Словотвірний рівень художньої мови. 1.Тропи (епітет, порівняння, метафора, метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм, автономазія, асоціонізм, іронія, гіпербола, літота). 3.Синтаксичний рівень художньої мови (фігури). 4.Фоніка.		матеріалах на платформі MOODLE		
14	Тема 8. Віршування 1.Термінологічне визначення понять ритміка, віршознавство, метрика, ритм, метр, вірш тощо. 2.Мова прозова і мова віршова. 3.Антична система віршування. 4.Силабічна система віршування. 5.Силабо-тонічна система віршування. 6.Стопа. Двоскладові та трискладові розміри силабо-тонічного віршування. Пірихій. Спондей. Дольники. Довільне силабо-тонічне віршування. Маловживані розміри. 7.Фольклорне віршування. 8.Верлібр. 9.Рима. Види рим. 10.Способи римування віршів. Білий вірш. Сонет. Вінок сонетів. Октава. 11.Строфіка. Основні ознаки строфи. Прості та канонізовані строфи. 12.Цілісний аналіз поетичного твору (план-схема).	лекція	Бандура О. Теорія літератури. – К., 1969. Качуровський І. Метрика. – К., 1994. Качуровський І. Строфіка. – К., 1994. Костенко Н.В. Українське віршування ХХ століття. – К., 1993. Сидоренко Г.К. Віршування в українській літературі. – К., 1962. Сидоренко Г.К. Українське віршування: Від найдавніших часів до Шевченка. – К., 1972. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Цілісний аналіз поетичного твору; 4 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>
15	Тема 8. Віршування Аналіз ліричного твору за схемою. Генерика: а) літературний рід; б) різновиди роду (з погляду виражального, тематичного, емоційно-тонального); в) вид (віршована (поезія) – різновиди з погляду системи віршування і стилю; драматизована (рольова) – різновиди з погляду опозиції автор/персонаж і стилю; прозова (мініатюри і більші форми) – різновиди з погляду опозиції автор/персонаж і	практичне заняття	Ткаченко А.О. Мистецтво слова. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2003. Аналіз ліричного твору відбувається на матеріалі обраних студентами творів. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		

	стилю); г) жанр і його різновиди: загальнолітературні, національні, стильові, індивідуально-авторські. Метрика: метр; розмір; система віршування. Строфіка: строфа проста чи канонізована; вид строфи. Фоніка: способи римування; види клаузул та рим з погляду наголошеності; види рим з погляду якості співзвуччя; інші засоби евфонії/какофонії (звукопис: алітерація, асонанс; звуконаслідування: ономімесис, ономатофонія, фонопей). Стилістика: номінативний/переносний слововжиток; нейтральна і стилістично маркована лексика; тропи; стилістичні фігури. Іконіка: ключові образи; загальна образна структура. Ейдологія: основна тема і мотив(и); мистецька ідея.				
16	Тема 8. Літературний процес 1.Літературне життя, його основні складові та учасники. Синхронний та діахронний виміри літературного процесу. 2.Літературний процес у теоретико-літературному та історико-літературному вивченні. 3.Літературний процес та прогрес. 4.«Зовнішні» та «внутрішні» фактори розвитку літератури. Традиції і новаторство. 5.Константно-атрибутивне та історично-змінне у розвитку літератури. 6.Проблеми типологізації літературних явищ, творчості, творів. 7.Динаміка і стабільність у розвитку світової літератури. 8.Стадіальність розвитку літератури. 9.Диференціація літературного процесу. 10.Літературні спільноти і художні системи XIX–XX ст. 11.Проблема періодизації літературного процесу. Питання "неповноти"	лекція	Борев Ю.Б. Художественный процесс (проблемы теории и методологии) // Методология анализа литературного процесса. – М., 1989. Бушмин А. Преемственность в развитии литературы. – Л., 1978. Верли М. Общее литературоведение. – М., 1957. Волков И.Ф. Творческие методы и художественные системы. – М., 1989. Грабович Г. До історії української літератури. – К., 1997. Динамическая поэтика. От замысла к воплощению. – М., 1980. Ігнатенко М.А. Генезис сучасного художнього мислення. – К., 1986.	Слайд-презентація «Константно-атрибутивне та історично змінне у розвитку літератури»; 8 год.	<i>Вказано в електронному курсі</i>

	української літератури. 12.Регіональна та національна специфіка літератури. Міжнародні літературні зв'язки. 13.Ключові терміни теорії літературного процесу.		Літературний процес. – М., 1981. Матеріали III Міжнародного конгресу українців. Харків, 26-29 серпня 1996 р. – К., 1996. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1997. Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		